

Speciaal themanummer: Duurzaamheid

In de week van 4 tot en met 10 oktober staat Wassenaar in het teken van de Week van de Duurzaamheid. Tijdens deze week is er ook extra aandacht voor monumenten: hoe kun je ze op een duurzame manier bewonen en in stand houden. In deze

'special' leest u hoe je met relatief eenvoudige maatregelen cultureel erfgoed kunt verduurzamen zonder dat u moet inleveren qua comfort. Het mooie is dat zo ook rekening wordt gehouden met de energiebehoefte van toekomstige generaties. De gemeente Wassenaar vindt het belangrijk dat zo veel mogelijk informatie voor u bekend en beschikbaar is. Naast nuttige informatie die u in deze Nieuwsbrief aantreft, heeft de gemeente op zaterdag 4 oktober een informatiestand over duurzaamheid in het centrum (hoek Langstraat/Van Hogendorpstraat). U bent van harte uitgenodigd om een kijkje te nemen. Graag hoort [de redactie](#) wat u van deze nieuwsbrief vindt en over welke onderwerpen u meer zou willen lezen. Mocht u geen prijs stellen op deze nieuwsbrief, dan kunt u zich afmelden via erfgoed@werkorganisatieduivenvoorde.nl.

**Wethouder Inge
Zweerts de Jong
(Cultureel Erfgoed)**

*"Monumenten zijn vaak
veel duurzamer dan een
moderne woning"*

**Wethouder Leo Maat
(Ruimte en
Duurzaamheid)**

*"Samen werken aan een
duurzame toekomst"*

Wassenaarse Monumentenprijs

Op initiatief van voormalig raadslid Margaret barones De Vos Van Steenwijk is begin dit jaar de Wassenaarse monumentenprijs ingesteld. De prijs is tijdens de Open Monumentendag op 11 september voor het eerst uitgereikt.

De winnaar was Lucia Van der Lelij-Kouwenhoven voor de restauratie van haar woonwinkelpand op Langstraat 79, waarbij men ook heeft nagedacht over duurzaamheid door zoveel mogelijk oorspronkelijk materiaal te behouden of her te gebruiken. Wethouder Inge Zweerts de Jong overhandigde de prijs (een publicatie over de gebruiks- en bouwgeschiedenis van het pand en zijn plaats in de geschiedenis van het dorpscentrum van Wassenaar) aan de trotse winnaar in aanwezigheid van de andere genomineerden.

Wilt u over de uitreiking meer weten, klik [hier](#).

Over duurzaamheid gesproken, wist u dat.....

- de kosten van verlichting met spaarlampen maar een kwart is van de kosten met gloeilampen?
- achterzetbeglazing van historische vensters een warmteverliesafname oplevert van 63%?
- veel kunststof kozijnen hooguit 25 jaar mee gaan, terwijl naaldhouten kozijnen bij goed onderhoud enkele eeuwen mee kunnen gaan?

- voor het fabriceren van kunststof kozijnen wordt 13 x meer energie verbruikt dan bij naaldhouten kozijnen?
- wanneer u de thermostaat 1 graad lager zet, dat een besparing oplevert van 7% per jaar?
- dat schadelijke emissies in het binnenmilieu van monumenten veel lager zijn door hun ouderdom en goede ventilatie?
- het sluiten van historische raamluiken en dikke gordijnen bij een houten venster beter isoleert dan modern dubbelglas?
- Het reinigen van een gevel een flinke aanslag op het milieu vormt en dat na de behandeling de gevel veel frequenter onderhoud nodig heeft?

Wilt u meer weten over duurzaamheid en monumenten? Klik dan [hier](#) voor de veelgestelde vragen.

Duurzaamheid door ouderdom

Duurzaamheid is tegenwoordig een belangrijk begrip in Nederland. Doordat monumenten over het algemeen een veel langere levensduur hebben dan het gemiddelde gebouw zijn ze per definitie duurzaam. Want, en dat vergeet men nog wel eens, het duurt ongeveer 50 jaar om de energie terug te verdienen die verloren gaat bij de bouw van een nieuw huis. Behoud van originele materialen, die bij monumenten bovendien monumentaal zijn, is daarom zeer duurzaam. Toch kan het ook bij monumenten aantrekkelijk zijn om de isolatie te verbeteren of duurzame energie op te wekken. Hierbij is het van belang dat de monumentale waarden van uw pand niet worden geschaad. Informatie over mogelijke oplossingen en toepassingen voor duurzaamheid en energiebesparing in monumenten is te vinden op monumenten.nl.

Zonnepanelen en monumenten

Zeker nu de energieprijzen steeds meer stijgen, wordt het aantrekkelijker om op zoek te gaan naar alternatieve manieren om uw energie op te wekken. Die zoektocht zal u al snel naar de zonnepanelen leiden. Maar zijn zonnepanelen wel geschikt om op een monumentaal dak geplaatst te worden? En als het kan, waar moet u dan eigenlijk rekening mee houden? Wat er ook (on)mogelijk moge zijn, de eerste stap naar besparing op uw energiekosten is het besparen op uw energieverbruik. Dat is namelijk de effectiefste en snelste manier om kosten te

besparen en het milieu te helpen. Voor meer informatie over het gebruik van zonne-energie, klik [hier](#).

De Paauw: voorbeeldproject duurzaam gebruik monument

De gemeente Wassenaar wil het monumentale gemeentehuis De Paauw op een duurzame manier in stand houden en gebruiken. Om dit te bereiken zal eerst vastgesteld moeten worden welke mogelijkheden het gebouw heeft. Dit onderzoek zal gedaan worden door het onafhankelijke kennisinstituut voor duurzaamheid [Stichting de Witte Roos](#) uit Delft.

Op de Informatiemarkt van 4 oktober in de Van Hogendorpstraat kunt u een medewerker van de stichting De Witte Roos vragen stellen over de aanpak om de Paauw duurzamer te maken. U kunt ook terecht met vragen over duurzaamheid vanuit uw eigen interesse voor dit onderwerp.

Checklist energie besparen

Hebt u daadwerkelijk plannen om uw energieverbruik van u rijks- of gemeentelijk monument te verlagen, dan is de onderstaande checklist een handig hulpmiddel:

- Onderzoek allereerst oplossingen waarvoor geen bouwkundige ingrepen nodig zijn, bijvoorbeeld probeer eerst om gordijnen en luiken (indien aanwezig) te sluiten en kies niet gelijk voor dubbele beglazing.
- Maak een globaal plan met de gewenste maatregelen voor uw woning of gebouw. Win advies in bij deskundigen als u van plan bent ingrijpende maatregelen te treffen.
- U kunt ook eerst een nulmeting laten verrichten, die u meer inzicht geeft in het project en het bereik van uw (duurzame) doelen. Op basis van het behaalde resultaat, conclusies en adviezen uit de nulmeting, hebt u een optimaal inzicht in welke onderdelen nadere aandacht behoeven. Het stelt u verder in staat om over duurzaamheidcertificering na te denken in een nader te bepalen traject. Als onderlegger voor een nulmeting kunt u de bouwkundige inspectie van de [Monumentenwacht](#) gebruiken.

- Informeer bij uw gemeente hoe deze van dienst kan zijn bij het uitwerken van uw plannen. Medewerkers kunnen u informeren of voor de beoogde maatregelen een vergunning nodig is. Maak vervolgens uw plannen definitief en vraag indien vereist een [omgevingsvergunning](#) aan.
- Voor sommige maatregelen is subsidie of een aantrekkelijke lening mogelijk. Informeer tijdig naar de mogelijkheden.

De algemene [checklist](#) energie besparing heeft nog meer handige tips voor u.

Een officieel Monumentenschild voor Rijksmonumenten

Nederland telt ongeveer 60.000 rijksmonumenten, maar veel daarvan zijn niet als zodanig te herkennen. Het nieuwe bord is ontwikkeld door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Het Rijksmonumentenbordje maakt tegelijkertijd een einde aan de verwarring die soms ontstaat over het 'blauw witte' bord (Blue Shield). Ten onrechte wordt vaak gedacht dat dit schildje aangeeft dat een gebouw een rijksmonument is. Blue Shield is in het leven geroepen tijdens de Haagse Conventie in 1954 en heeft als doel om cultureel erfgoed in tijden van oorlog en militaire bezetting te beschermen. Het Rijksmonumentenbord is te bestellen bij de [ANWB](#).

Ook voor gemeentelijke monumenten kan de gemeente Wassenaar een monumentbord beschikbaar stellen. Bent u ook eigenaar van een gemeentelijk monument? En wilt ook een monumentbord? Stuur dan een mail aan erfgoed@werkorganisatieduivenvoorde.nl.

Handige websites over duurzaam wonen (en leven)

Het Internet biedt vele mogelijkheden om u te informeren over duurzaam wonen en leven. Hieronder een kleine selectie van de handigste en meest gebruikte sites.

<http://www.energiesubsidiewijzer.nl/ZoekRegeling.aspx>

(handige site waarmee je per gemeente kunt opzoeken welke aantrekkelijke financieringsmogelijkheden zijn m.b.t. energiebesparende ingrepen (algemeen))

<http://www.monumenten.nl/kennisbank/onderhoud/duurzaamheid-en-energiebesparing>

(kennisbank van monumenten.nl, over subsidies en leningen, isolatie en met veel tips en handige links)

<http://www.monumenten.nl/files/attachments/res2B7B581FCDC643FCABA5D31E78ACD6F1.pdf>

(artikel met verrassende conclusies over gebouwen van voor 1900 die veel energiezuiniger blijken te zijn dan moderne gebouwen)

<http://www.ikinvesteerslim.nl/start-nationaal-energiebespaarfonds>

Informatie over het afsluiten van een Energiebespaarlening, om slim te investeren in energiebesparende maatregelen in uw eigen woning. Hiermee bespaart u energie, verbetert u uw wooncomfort en spaart u het milieu! Bovendien kunnen energiebesparende maatregelen bijdragen aan het waardebehoud van uw woning

<http://www.monumenten.nl/specials/duurzaam-erfgoed/overzicht/zonne-energie>

Informatie over de mogelijkheden en verboden van zonnepanelen op/bij monumenten

Voor verdere informatie over duurzaamheid en monumenten kunt u terecht op de website van de gemeente: www.wassenaar.nl of voor meer algemene informatie op

<http://duurzaam.startpagina.nl/>.

Colofon

Uitgave: gemeente wassenaar.

Met medewerking van Carla Scheffer, Marlies van Werkhoven (werkorganisatie Duivenvoorde), Marc Laman (Erfgoedhuis Zuid-Holland), Roel van Norel (linker foto Wassenaarse Monumentenprijs)

Let op, aan deze tekst kunnen geen rechten ontleend worden. Neem voor de laatste informatie over deze regeling contact op met de verstrekker van de regeling.